

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไผ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ วัยรุ่นที่มีอายุ 13-21 ปีทุกคนและผู้นำชุมชนที่อยู่ในชุมชน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ใช้วิธีของ ครอนบาช (Cronbach's Method) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.86 และใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสังเกต (Observes) ในกลุ่มวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 5 คน และใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) ในกลุ่มผู้ปกครองวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้ง และสนทนากลุ่มในกลุ่มวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 2 ครั้ง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นี้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ที่ประชุมใหญ่ได้วิเคราะห์ต่อไป การประชุมครั้งที่ 1 มีผู้เข้าร่วมประชุม 20 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ประธานชุมชน 3 คน ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี 1 คน ปลัดเทศบาล 1 คน ครู 3 คน ผู้นำศาสนา ได้แก่ เจ้าอาวาส 1 รูป อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้แก่ ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข 1 คน และอาสาสมัครสาธารณสุข 1 คน ผู้ปกครองวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ 1 คน ผู้ปกครองวัยรุ่นที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 1 คน วัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 3 คน กลุ่มแม่บ้าน ได้แก่ ประธานแม่บ้าน 1 คน กลุ่มผู้สูงอายุ ได้แก่ ประธานผู้สูงอายุ 1 คน ในการประชุมครั้งนี้ เป็นการประชุมเพื่อให้ที่ประชุมร่วมกันการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในชุมชน และหลังจากประชุมครั้งที่ 1 ที่ประชุมได้ปัญหาและสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในชุมชน และประธานที่ประชุมคือเจ้าอาวาส และหลังจากประชุม ท่านได้นัดหมายผู้ประชุมให้มาร่วมประชุมครั้งที่ 2 เพื่อหาแนวทางและวางแผนแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยมอบหมายให้ผู้เข้าร่วมประชุมแต่ละคนไปปรึกษากลุ่มของตนเองและหาแนวทางและวางแผนการแก้ไขเพื่อนำมาเสนอในที่ประชุมครั้งที่ 2 ในการประชุมครั้งที่ 2 เป็นการประชุมร่วมกันหาแนวทางและวางแผนในการแก้ไขปัญหา มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 20 คน

ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 1 คน เจ้าอาวาส 1 รูป รองประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านโต้น 1 คน ปลัดเทศบาล 1 คน ประธานชุมชนทั้ง 3 ชุมชน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข 1 คน อาสาสมัครสาธารณสุข 1 คน ครู 3 คน ประธานผู้สูงอายุ 1 คน ประธานกลุ่มแม่บ้าน 1 คน ผู้ปกครองวัยรุ่นที่ดื่มแอลกอฮอล์ 1 คน ผู้ปกครองวัยรุ่นที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 1 คน วัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มแอลกอฮอล์ 3 คน หลังการประชุมได้แนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น สรุปผู้วิจัยได้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2548 ถึงวันที่ 30 มีนาคม 2549 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ สถิติเชิงพรรณนาในการหาค่า ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อนำไปใช้อธิบายข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

4.1 ผลการวิจัย

4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของวัยรุ่น

4.1.2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอดีต

4.1.3 พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน (รอบ 3 เดือนที่ผ่านมา)

4.1.4 ทศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1.5 ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม

4.2 การอภิปรายผล

ดังมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

4.1 ผลการวิจัย

4.1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของวัยรุ่น

จากการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของวัยรุ่นที่ศึกษา ในด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.80 กลุ่มอายุ 13-15 ปี ร้อยละ 41.80 มีอายุเฉลี่ย 16.41 ปี (S.D.=2.41) อายุต่ำสุด 13 ปี อายุสูงสุด 21 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.00 เป็นนักเรียนนักศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.07 ว่างาน ร้อยละ 16.93 ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือนรวมกันทั้งครอบครัวต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 64.40 รายได้เฉลี่ย 11,284.76 (S.D.= 7,497.74) รายได้ต่ำสุด 2,000 บาท รายได้สูงสุด 130,000 บาท มีสถานภาพโสด ร้อยละ 89.83 ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะส่วนบุคคลของวัยรุ่น

คุณลักษณะส่วนบุคคล		จำนวน (n=177)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	97	54.80
	หญิง	80	45.20
อายุ (ปี)			
	13-15 ปี	74	41.80
	16-18 ปี	61	34.50
	19-21 ปี	42	23.70
Mean =16.41 , S.D. =2.41, Median = 17, Min. =13, Max. =21			
การศึกษา			
	กำลังศึกษา	115	65.00
	จบประถมศึกษา	14	7.90
	จบมัธยมศึกษา	34	19.20
	จบมัธยมปลาย	14	7.90
อาชีพ			
	นักเรียน/นักศึกษา	115	65.00
	รับจ้างทั่วไป	32	18.07
	ว่างงาน	30	16.93
รายได้			
	ต่ำกว่า 5,000 บาท	114	64.40
	5,000-10,000 บาท	47	26.60
	10,001-15,000 บาท	5	2.80
	มากกว่า 15,000 บาท	11	6.20
Mean =11284.76 , S.D. =7497.74, Median = 66000, Min. =2000, Max. =130000			
สถานภาพสมรส			
	โสด	126	89.83
	สมรส	51	10.17

4.1.2 พฤติกรรมการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอดีต

พฤติกรรมการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอดีตที่ผ่านมาจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล จากการสอบถามวัยรุ่น จำนวน 177 คน พบว่า มีคนที่เคยดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ 117 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10 โดยพบว่าเพศชายเคยดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง เพศชายดัดร้อยละ 64.95 ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 16-18 ปี ร้อยละ 41.03 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 67.52 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนรวมกันทั้งครอบครัว ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 58.12 และส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด ร้อยละ 85.47 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในกลุ่มวัยรุ่นที่ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ให้ข้อมูลเพิ่มเติมคือ วัยรุ่นที่เคยดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายเพราะสามารถจะดัดได้อย่างเปิดเผยไม่ต้องปิดบัง และครอบครัวส่วนใหญ่ก็ไม่ว่าอะไร แต่ถ้าผู้หญิงดัดจะถูกผู้ใหญ่ตำหนิมากกว่า จึงทำให้ผู้หญิงดัดน้อยกว่าเนื่องจากยังไม่กล้าดัดในที่เปิดเผยต่อสาธารณะเหมือนผู้ชาย และสังคมยังไม่ยอมรับ และคนที่ดัดส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยเรียนเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ และจากการสัมภาษณ์เจาะลึกในกลุ่มผู้ปกครองได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เด็กที่ดัดส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชายแต่ปัจจุบันผู้หญิงเริ่มดัดมากขึ้น โดยแอบดัดกับเพื่อนเวลาว่าง เด็กๆจะเริ่มดัดที่อายุน้อยลงเรื่อยๆ ส่วนใหญ่จะหัดดัดตอนเริ่มเข้าเรียนชั้นม.1และม.2 ถ้าผ่านช่วงนี้ไปแล้วจะไม่ค่อยดัด

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอดีต จำแนกตาม ลักษณะส่วนบุคคล

	คุณลักษณะส่วนบุคคล	พฤติกรรมการดื่ม	
		จำนวน(n=117)	ร้อยละ
เพศ			
อายุ (ปี)	ชาย	76	64.95
	หญิง	41	35.05
	13-15 ปี	29	24.78
	16-18 ปี	48	41.03
	19-21 ปี	40	34.19
การศึกษา			
อาชีพ	กำลังศึกษา	64	54.70
	จบประถมศึกษา	13	11.12
	จบมัธยมศึกษา	26	22.22
	จบมัธยมปลาย	14	11.96
รายได้ต่อเดือนรวมกันทั้งครอบครัว	นักเรียน/นักศึกษา	64	54.70
	รับจ้างทั่วไป	28	23.93
	ว่างงาน	25	21.37
	ต่ำกว่า 5000 บาท	68	58.12
	5000-10000 บาท	37	31.62
	10001-15000 บาท	5	4.28
	มากกว่า 15000 บาท	7	5.98
สถานภาพสมรส			
	โสด	100	85.47

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในอดีตพบว่า ส่วนใหญ่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก อายุต่ำกว่า 12 ปี ร้อยละ 47.00 อายุเฉลี่ยเริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก อายุ 9.41 ปี (S.D 2.72 ปี) ดื่มครั้งแรกอายุต่ำสุด 8 ปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก ส่วนใหญ่ คิม เบียร์ คิดเป็นร้อยละ 75.21 ปริมาณที่ดื่มครั้งแรก เฉลี่ยดื่ม 3.17 แก้วต่อครั้ง ปริมาณที่ดื่มสูงสุด 5 แก้วและต่ำสุด 1 แก้ว สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกเพราะ อยากลองเอง และ เพื่อนชวน คิดเป็นร้อยละ 80.34 และร้อยละ 59.82 ตามลำดับ ความรู้สึกเมื่อดื่มครั้งแรก ร้อยละ 36.76 บอกว่ามีอาการเมา หลังจากดื่มแก้วแรกแล้วส่วนใหญ่มีความรู้สึกอยากดื่มอีกร้อยละ 56.41 ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในวัยรุ่นที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า วัยรุ่นในชุมชนส่วนใหญ่เคยดื่มแอลกอฮอล์เพราะส่วนใหญ่อยากจะลองดื่มว่ารสชาติของแอลกอฮอล์เป็นอย่างไรเพราะเห็นผู้ใหญ่ชอบดื่มกัน ดื่มแล้วจะเมาหรือเปล่า บางคนดื่มเพื่อทดสอบตัวเองว่าดื่มแล้วไม่เมาสามารถควบคุมตัวเองได้แต่ส่วนใหญ่เมาทุกราย บางคนบอกว่าดื่มเพราะต้องการเข้าสังคมอยากเข้ากับเพื่อนได้ ผู้หญิงดื่มเพราะอยากมีแฟน เนื่องจากดื่มแล้วจะทำให้มีความกล้า กล้าพูด กล้าแสดงออก ผู้หญิงบางคนซื้อแอลกอฮอล์เลี้ยงผู้ชายเพื่ออยากได้มาเป็นแฟน ผู้ชายส่วนใหญ่จะเริ่มดื่มเบียร์ก่อนเพราะดื่มง่ายไม่ต้องผสมดื่มแล้วไม่เมื่อง่าย ราคาไม่แพงมาก ส่วนใหญ่ดื่มได้ทุกอย่างไม่ว่าเหล้าหรือเบียร์ถ้าเป็นเหล้าส่วนใหญ่จะเป็นเหล้าขาวผสมกับน้ำแดง ส่วนผู้หญิงจะเริ่มจากดื่มสเปย์ ต่อมาเป็นเบียร์ผสมสไปรท์ ผสมโค้กทำให้มีรสชาติหวานจะได้ดื่มง่าย หลังจากดื่มแก้วแรกแล้วส่วนใหญ่อยากดื่มอีก บางคนดื่มเพื่อความสนุกสนาน แต่ไม่ได้ติดถ้ามีก็ดื่ม ไม่มีก็ไม่ดื่ม

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละ ของวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมเคยดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน(N=117)	ร้อยละ
อายุที่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก		
ต่ำกว่า 12 ปี	55	47.00
13-17 ปี	22	18.81
18 ปีขึ้นไป	40	34.19
Mean = 9.41, S.D. = 2.7, Median = 14, Max. = 20, Min. = 8		
ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เบียร์	88	75.21
เหล้ากลั่น	11	9.40
ไวน์	10	8.54
ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก		
1 แก้ว	52	44.4
2 แก้ว	24	20.5
3 แก้ว	20	17.1
4 แก้ว	6	5.1
5 แก้ว	15	12.8
Mean = 3.17, S.D. = 1.34, Median = 3, Max. = 5, Min. = 1		
สาเหตุที่ดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อยากลองเอง	94	80.34
เพื่อนชวน	70	59.82
ถูกทำโทษ	13	11.11
ถูกบังคับ	12	10.25
ความรู้สึกเมื่อดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก		
เมา	43	36.76
ไม่เมา	37	31.62
สนุกสนาน	37	31.62
ความรู้สึกหลังดื่มแอลกอฮอล์แก้วแรก		
อยากดื่มอีก	66	56.41

4.1.3 พฤติกรรมการดืมแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน (รอบ 3 เดือนที่ผ่านมา)

พฤติกรรมการดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในปัจจุบัน (ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา) พบว่า มีวัยรุ่นที่ดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจุบันยังดืมอยู่ ร้อยละ 70.12 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่วัยรุ่นนิยมดืมมากที่สุด(ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)ได้แก่เบียร์ ร้อยละ 70.12 รองลงมาได้แก่เหล้ากลั่นและเหล้าโรง คิดเป็นร้อยละ 43.67และ42.52 ตามลำดับ มีกลุ่มที่ดืมประจำคือ ดืมทุกวัน ร้อยละ17.25 ดืม 3-5 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 12.64 และดืม1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ13.79 ปริมาณที่ดืมพบว่าดืมในปริมาณที่มากคือ ดืม 15แก้วขึ้นไปต่อครั้ง ร้อยละ 1.15 ดืม10-14 แก้วต่อครั้ง ร้อยละ 4.59 และดืม 5-10 แก้วต่อครั้ง ร้อยละ 18.40 ปริมาณที่ดืมเฉลี่ย 3.32แก้ว/ครั้ง (S.D.3.25) ปริมาณที่ดืมมากที่สุด 20 แก้ว และปริมาณที่ดม้น้อยที่สุด 1 แก้ว เวลาที่ใช้ดืมแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ดืมในช่วงตอนเย็น ร้อยละ 37.93 รองลงมา ดืมกลางคืนร้อยละ 32.18 และดืมทั้งวันไม่เลือกเวลา ร้อยละ24.14 สำหรับการใช้เวลาในการดืมแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.87ใช้เวลาในการดืมแต่ละครั้งต่ำกว่า 60 นาที โดยพบว่า ร้อยละ 22.99 ใช้เวลาดืม 180 นาทีขึ้นไป เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการดืมแต่ละครั้ง 105.26นาที (S.D.91.73) โดยใช้เวลาดืมสูงสุด 300 นาที และใช้เวลาดืมต่ำสุด 45 นาที และส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.20 ดืมกับเพื่อน ร้อยละ 8.05 ดืมกับคนในครอบครัว และร้อยละ 5.75 ดืมคนเดียว ส่วนใหญ่ ร้อยละ70.11 จะดืมในงานเลี้ยงสังสรรค์ ระหว่างเพื่อน ร้อยละ 19.54 ดืมเพราะดีใจและมีความสุข และร้อยละ 6.90 ดืมเพราะเสียใจ

แหล่งที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ร้อยละ 86.21 ซื้อจากร้านค้าในหมู่บ้าน และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้มาดืมส่วนใหญ่ร้อยละ 82.76 ได้มาจากการออกเงินกันซื้อ รองลงมาเพื่อนซื้อเลี้ยง ร้อยละ65.52 และซื้อดื่มเอง ร้อยละ 44.83 งานประเพณีหรืองานเทศกาลที่ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่ งานปีใหม่ วันสงกรานต์ งานแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 93.80 ,90.80และ43.68 ตามลำดับ และพบว่าร้อยละ 45.97 ของคนที่ดืมเคยใช้สารเสพติด ร่วมกับการดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติดที่ใช้ ได้แก่ บุหรี่ ร้อยละ 95 กัญชาและยาบ้า ร้อยละ 2.5 เท่ากัน ผลกระทบหลังดืมส่วนใหญ่ร้อยละ 79.31 มีอาการปวดศีรษะหลังจากดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมาคลื่นไส้อาเจียนและปวดท้อง ร้อยละ 36.78 และ ร้อยละ 33.33 ตามลำดับ และพบว่าร้อยละ 48.27 ดืมแอลกอฮอล์แล้วขับรถ และร้อยละ 50 ของคนที่ดืมแล้วขับรถเคยประสบอุบัติเหตุเพราะเมาแล้วขับ และร้อยละ 29.88 หลังจากดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วมีเรื่องทะเลาะวิวาทชกต่อยกัน และพบว่าคนที่ดืมแล้วคิดจะเลิกดืม มีร้อยละ 47.13 โดยร้อยละ 70.73ของคนที่คิดจะเลิกดืมคิดว่าจะสามารถเลิกดืมได้ เหตุผลที่คิดจะเลิกดืมส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.08 อยากเลิกเอง รองลงมา ร้อยละ 70.73 เลิกเพราะสุขภาพไม่ดี และ ร้อยละ 51.21 ต้องการทำเพื่อพ่อแม่ ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในวัยรุ่นที่ขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมาได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันยังขี่อยู่แต่ไม่ได้ขี่ทุกวัน จะขี่เฉพาะเวลาว่างงานในหมู่บ้าน แต่ในหมู่บ้านมีการจัดงานบ่อยจึงดูเหมือนว่าขี่ทุกวัน สาเหตุที่ขี่ได้ในช่วงว่างงาน เพราะผู้ปกครองอนุญาตไม่ว่าและวัยรุ่นส่วนใหญ่มักไปรวมตัวกันเพื่อช่วยงาน เช่น ช่วยขนของ หั่นผัก หั่นเนื้อ ล้างจาน เป็นต้น โดย เจ้าภาพส่วนใหญ่ก็จะเลี้ยงเครื่องขี่แอลกอฮอล์แก่ผู้ที่มาช่วยงาน แต่ส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะขี่แต่ไม่เสียนาน คนที่ขี่มักจะเป็นวัยรุ่นที่โตแล้ว ส่วนอีกกลุ่มที่ขี่จะยังเป็นเด็กอยู่ อายุ ประมาณ 12-14 ปี กลุ่มนี้จะชอบขี่เวลาว่างและมีพรสพมาเล่น เช่น มีหมอลำชิง มีดนตรีมาเล่น ส่วนภาพยนตร์ไม่ค่อยมีคนดูกัน เพราะเด็กพวกนี้จะชอบสนุกสนานขี่แล้วจะทำให้กล้าแสดงออกโดยออกไปเต้นหน้าเวที แล้วมักจะมีปัญหาเพราะเมาแล้วมีเรื่องชกต่อยกันบ่อยเนื่องจากไปเต้นแล้วเหยียบเท้ากัน แยกแฟนกัน หรือเจอคู่อริเก่า ก็จะตีกันในงาน สร้างความรำคาญให้คนอื่น จนบางที่เจ้าภาพต้องสั่งให้หมอลำหรือดนตรีหยุดเล่น นอกจากนี้ขี่แล้วจะชอบขับรถเสียงดัง บิดแข่งกันในหมู่บ้าน หรือไปแข่งกันที่แก่งกุดโคก และทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยๆบางคนได้รับบาดเจ็บพิการ บางคนถึงกับเสียชีวิตก็มี และอีกอย่างเด็กกลุ่มนี้โดยส่วนใหญ่จะแอบหนีพ่อแม่มาขี่กันและจะขี่กันในวันหยุดหรือขี่หลังเลิกเรียน และมักจะอ้างกับผู้ปกครองว่าไปทำรายงานบ้านเพื่อนและอ้างว่าขอเงินมาทำรายงานแต่จริงๆเอาเงินมาซื้อเครื่องขี่แอลกอฮอล์ โดยจะออกเงินกันกับเพื่อนซื้อเครื่องขี่แอลกอฮอล์มาขี่ที่บ้านเพื่อนที่ไม่มีผู้ปกครองอยู่บ้านหรือที่สาธารณะโดยจะขี่กันไปเรื่อยๆตั้งแต่เย็นจนถึงดึกและส่งเสียงร้องเพลงสร้างความรำคาญให้ชาวบ้านเป็นประจำ

จากการสอบถามผู้ปกครอง มีผู้ปกครองบางคนบอกว่าลูกเคยเกิดอุบัติเหตุหลายครั้งแล้วเพราะเมาแล้วขับรถ ห้ามก็ไม่ฟังว่าเมาอย่าขับเดี๋ยวตำรวจจะจับ และเกิดอุบัติเหตุ ทำให้บาดเจ็บและพิการได้ซึ่งจะเป็นภาระแก่พ่อแม่ ซึ่งตอนที่ลูกเจ็บลูกก็บอกว่าจะไม่ขี่อีกแล้วแต่พอหายก็กลับไปขี่อีกเพราะเพื่อนๆจะมาชวนไปขี่ ทั้งนี้เพราะลูกจะรักเพื่อนและเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ และกลัวเพื่อนไม่คบหาก็คงต้องกลับไปขี่อีก ผู้นำชุมชนให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าวัยรุ่นเด็วนี้บอกยากไม่ค่อยเชื่อฟังจะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่วัยรุ่นที่ขี่แอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ จะเป็นเด็กอายุประมาณ 12-13 ปีพวกนี้จะมีนิสัยชอบลอง ชอบเสี่ยง และทำในสิ่งที่ไม่เคยทำเช่น ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เนื่องจากผู้ปกครองหรือคนในบ้านทำให้เห็นเป็นตัวอย่างอยู่บ่อยๆหรือดูจากการแสดงในโทรทัศน์ในละครหรือสื่อโฆษณาต่างๆ มีส่วนทำให้เด็กอยากเอาเป็นแบบอย่าง บางครอบครัวพ่อแม่ขี่ก็ชวนลูกขี่ด้วย และอีกอย่างการซื้อหาเครื่องขี่แอลกอฮอล์ในหมู่บ้านหาซื้อได้ง่ายเพราะส่วนใหญ่ในชุมชนมีร้านจำหน่ายเครื่องขี่แอลกอฮอล์อยู่เกือบทุกร้าน เด็กส่วนใหญ่ไม่มีเงินแต่ขอพ่อแม่อ้างว่าเอามาทำรายงานแล้วก็เอาเงินมาออกกันซื้อเครื่องขี่

แอลกอฮอล์มาดื่ม จะสังเกตได้จากเวลาถึงงานบุญในหมู่บ้านวัยรุ่นจะดื่มกันมากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะงานสงกรานต์ ปีใหม่ บุญเดือนหก บุญบั้งไฟหรือบุญพญามารเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงและดื่มกันมากและดื่มอย่างเปิดเผย เพราะผู้ใหญ่ก็ดื่มด้วย เวลาถึงงานบุญในหมู่บ้านผู้นำชุมชนต้องระดมเตรียมหาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านมาช่วยคุมงานบางครั้งต้องขอกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมาช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยในงานเพราะวัยรุ่นมักจะตีกันเป็นประจำเวลาถึงงานเพราะเมาแล้วหาเรื่องกันเอง ส่วนใหญ่ก็เป็นกลุ่มเดิมๆ เคยไปประกันตัวออกมาจากตำรวจยังไม่นานถึงงานคราวหน้าก็ก่อเรื่องอีกถูกจับอีก จนผู้นำไม่อยากไปประกันตัวให้เพราะอายเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ลูกบ้านก่อเรื่องอยู่บ่อยๆ แต่บางครั้งก็ส่งสารผู้ปกครองที่ต้องเสียเงินไปประกันลูกและจ่ายค่าเสียหายคู่กรณี ถ้าไม่ไปผู้ปกครองมาขอร้องก็ส่งสารต้องไปให้เลยทำให้เด็กๆ ใจก่อเรื่องอีกอยู่เรื่อยๆ

ส่วนท่านเจ้าอาวาสวัดได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำมาดื่มส่วนใหญ่เป็นการเมืองในท้องถิ่นเป็นผู้นำมาให้การสนับสนุนจึงทำให้คนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ โดยเด็กก็จะเอาอย่างผู้ใหญ่ คิดว่าการเป็นผู้ใหญ่ต้องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ใหญ่ก็คิดว่าการดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องโก้ๆ เข้าสังคมต้องดื่ม ทำให้คนส่วนใหญ่เข้าใจผิดคิดว่าเป็นค่านิยมที่ดีของสังคม เป็นความมีหน้ามีตาเพราะคนใหญ่คนโตก็ดื่ม เช่นนักการเมืองต้องดื่มไวน์ยี่ห้อแพงๆ ดื่มสุราของเมืองนอก เป็นต้น นักการเมืองในท้องถิ่นเวลาจะหาเสียงก็จะนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาเลี้ยง เวลาชาวบ้านเชิญมาร่วมงานก็จะเอาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาให้เป็นประจำ ถือว่าเป็นการสนับสนุนให้ชาวบ้านดื่มมากขึ้น ซึ่งเจ้าอาวาสเคยปรึกษากับผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ว่าเวลาถึงงานในหมู่บ้านไม่อยากให้มีการขายเหล้าเลย เพราะราคาคนเมาที่มาดื่มเหล้ากันในวัด แล้วทำไม่ดี เช่น ทะเลาะกัน ตีกัน ปัสสาวะไม่เลือกที่ จึงได้สั่งห้ามนำเหล้ามาขายในวัดแต่คนขายก็หลีกเลี่ยงโดยการไปขายกันนอกวัดและก็มีคนซื้อเข้ามาดื่มในวัดเหมือนเดิม ส่วนปัญหาเด็กตีกันในงานแก้ยากแต่ถ้าผู้ปกครองเด็กตั้งใจแท้จริง การแก้ไม่อยากเลยผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นตัวอย่างต้องดูแลลูกหลานตัวเองอย่างใกล้ชิดเวลามีเรื่องกันไม่ต้องรีบไปประกันปล่อยให้ติดคุกสักวันสองวันจะได้เจ็บและไม่กล้าทำอีก และผู้นำชุมชนก็ไม่ต้องไปประกัน ถึงจะได้ผลตำรวจก็ต้องเอาจริงเอาจัง ฝ่ายรักษากฎหมายก็ต้องใช้อย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน

พฤติกรรมการดื่ม	จำนวน(N=87)	ร้อยละ
การดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา(N=87)		
ดื่มและปัจจุบันยังดื่มอยู่	61	70.11
ดื่มแต่ปัจจุบันเลิกดื่มแล้ว	26	29.89
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่ม(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เบียร์	61	70.12
เหล้ากลั่น	38	43.67
เหล้าโรง	37	42.52
ไวน์	12	13.79
ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์(N=87)		
ทุกวัน	15	17.25
3-5 ครั้ง/สัปดาห์	11	12.64
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	12	13.79
ไม่เกิน 1 ครั้ง/สัปดาห์	27	31.03
ปีละ 1-2 ครั้ง	22	25.29
ปริมาณที่ดื่ม(N=87)		
15 แก้วขึ้นไป	1	1.15
10-14 แก้ว	4	4.59
5-9 แก้ว	16	18.40
น้อยกว่า 5 แก้ว	66	75.86
Mean = 3.32 , S.D . = 3.25, Median= 10.5 , Max. = 20, Min. = 1		
ช่วงเวลา que ดื่ม(N=87)		
เย็น	32	37.93
กลางวัน	28	32.18
ทั้งวัน	21	24.14
กลางวัน	5	5.75

ตารางที่ 7 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน(ต่อ)

พฤติกรรมการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
การใช้เวลาในการดื่ม(N=87)		
180 นาทีขึ้นไป	20	22.99
120 นาที-180 นาที	6	6.90
60 นาที-120 นาที	15	7.24
ต่ำกว่า 60 นาที	46	52.87
Mean = 105.26 , S.D . = 91.73 ,Median = 172.25 , Max. = 300 , Min. = 45		
คนที่ดื่มด้วย(N=87)		
เพื่อน	75	86.20
คนในครอบครัว	7	8.05
ดื่มคนเดียว	5	5.75
โอกาสที่ดื่ม(N=87)		
งานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน	61	70.11
ดีใจ/มีความสุข	17	19.54
เสียใจ	6	6.90
โกรธหรือโมโห	3	3.45
แหล่งที่ซื้อแอลกอฮอล์(N=87)		
ร้านค้าในหมู่บ้าน	75	86.21
ร้านสะดวกซื้อ	12	13.79
แอลกอฮอล์ที่ดื่มได้มาจาก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N=87)		
ออกเงินซื้อตัวเอง	72	82.76
เพื่อนซื้อเลี้ยง	54	65.52
ซื้อเอง	39	44.83
งานประเพณี/เทศกาลที่ทำให้มีโอกาสดื่ม(ตอบได้มากกว่า1ข้อ) (N=87)		
วันปีใหม่	81	93.80
วันสงกรานต์	79	90.80
แต่งงาน	38	43.68
งานบวช	31	35.63

ตารางที่ 7 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน(ต่อ)

พฤติกรรมการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
งานประเพณี/เทศกาลที่ทำให้มีโอกาสดื่ม(ต่อ) (N=87)		
งานทอดกฐิน	22	25.29
งานทอดผ้าป่า	19	21.84
งานศพ	12	13.79
งานวันเกิด	9	10.34
การใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์(N=87)		
เคยใช้สารเสพติด	40	45.97
บุหรี่	38	95
กัญชา	1	2.5
ยาบ้า	1	2.5
ผลกระทบหลังดื่มแอลกอฮอล์(ตอบได้มากกว่า 1ข้อ) (N=87)		
ปวดศีรษะ	69	79.31
คลื่นไส้อาเจียน	32	36.78
ปวดท้อง	29	33.33
อาเจียน	19	21.83
เมาแล้วขับรถ	42	48.27
ประสบอุบัติเหตุจากการขับขีเพราะเมาแล้วขับ(N=42)	21	50
เมาแล้วทะเลาะวิวาท(N=87)	26	29.88
คนที่คิดจะเลิกดื่ม(N=87)	41	47.18
คิดว่าจะเลิกได้(N=41)	29	70.73
เหตุผลที่ทำให้คิดจะเลิกดื่ม(ตอบได้มากกว่า 1ข้อ) (N=41)		
อยากเลิกเอง	32	78.05
สุขภาพไม่ดี	29	70.73
ทำเพื่อพ่อแม่	21	51.21
ทำเพื่อแฟน	8	19.51

4.1.4 ทักษะต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการสอบถามวัยรุ่นจำนวน 177 คนเกี่ยวกับทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในเรื่องค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคม แรงสนับสนุนทางสังคมและการโฆษณาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าโดยรวมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่เมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนทั่วไป และผู้ชายดื่มมีความเหมาะสมปานกลาง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 40.11 และข้อที่วัยรุ่นเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดคือการที่นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 61.58 และส่วนใหญ่เห็นว่าผู้นำชุมชนดื่มแอลกอฮอล์เหมาะสมน้อยถึงเหมาะสมน้อยที่สุด 121 คน คิดเป็นร้อยละ 68.35 และทุกข้อที่เกี่ยวกับการดื่มวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเห็นว่าไม่เหมาะสม ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในวัยรุ่นที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การดื่มแอลกอฮอล์ของคนทั่วไปเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดา สังคมยอมรับได้ และเห็นด้วยที่ว่าวัยรุ่นหรือนักเรียนไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรรอให้เป็นผู้ใหญ่ก่อน ส่วนการที่เห็นเพื่อนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วรู้สึกเฉยๆ ไม่ได้อยากดื่มตามเพื่อน เพราะไม่เกี่ยวกับตัวเองแต่ดื่มแล้วไม่ควรก่อเรื่องรำคาญให้คนอื่น ในส่วนของผู้นำชุมชนเช่น ผู้ใหญ่บ้าน หรือพ่อแม่ ดื่มได้เพราะเป็นผู้ใหญ่แล้วและต้องเข้าสังคม แต่ก็ไม่ควรดื่มจนเมาและเสียการควบคุมเพราะจะทำให้เสียบุคลิกและไม่น่านับถือ เพราะเด็กบางคนก็อาจเอาอย่างพ่อแม่เกี่ยวกับการดื่มได้

ส่วนข้อที่เกี่ยวกับสื่อโฆษณาวัยรุ่น เห็นว่าเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 36.14 แต่ความคิดเห็นโดยรวม ร้อยละ 51.40 คิดว่าไม่เหมาะสมไม่เห็นด้วยที่จะมีการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อต่างๆไม่ว่าจะเป็นในโทรทัศน์ วิทยุหรือตามป้ายโฆษณาต่างๆ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าการโฆษณาไม่มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น เพราะส่วนใหญ่เห็นว่าการที่วัยรุ่นจะดื่มหรือไม่ดื่มอยู่ที่ตัววัยรุ่นเอง แต่มีบางคนบอกว่าโฆษณามีผลต่อการดื่มโดยเฉพาะในกลุ่มผู้หญิงเพราะโฆษณาบางตัวเจาะที่กลุ่มผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงเกิดความรู้สึกอยากลองดื่มเมื่อเห็นโฆษณา

ส่วนความคิดเห็นที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย(ข้อที่9,10,11,17และ18) ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว แต่ก็ยังมีคนที่ไม่เห็นด้วยกับมาตรการเหมือนกันซึ่งกลุ่มนี้ควรได้รับการแก้ไขโดยการให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติใหม่

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในกลุ่มวัยรุ่นพบว่า วัยรุ่นที่เห็นด้วยกับมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวบอกว่าการทำตามกฎหมายเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหามีเด็กดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุน้อย แต่กฎหมายจะใช้ได้เมื่อมีคนนำมาใช้ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้นำมาใช้หรือนำมาใช้แต่ไม่จริงจัง ส่วนการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย บอกว่าการใช้กฎหมายในชุมชนมีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้เนื่องจากผู้นำไม่มีอำนาจพอที่จะไปดำเนินคดีกับคนที่ทำผิดได้และที่สำคัญจะกระทบความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่โดยตรงมาดำเนินการเอง ผู้นำทำได้เพียงไปตักเตือนและรายงานไปเท่านั้น ส่วนในคนที่ไม่เห็นด้วยกับมาตรการทางกฎหมายให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การออกกฎหมายดังกล่าวไม่มีผลต่อการดื่มหรือไม่ดื่มของวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่จะดื่มเพราะความพอใจอยากดื่มก็ดื่มไม่อยากดื่มก็ไม่ดื่มและที่ผ่านมามองเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวไม่ค่อยมีผลในชุมชนเนื่องจากขาดคนมาควบคุมกำกับ อย่างจริงจัง

ส่วนความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วก่อเรื่องทะเลาะวิวาท วัยรุ่นจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 69.49 เห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด เช่นเดียวกับการดื่มแอลกอฮอล์ในวัดและสถานที่ราชการส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด จำนวน 112 คนคิดเป็นร้อยละ 63.27 และจำนวน 109 คนคิดเป็นร้อยละ 61.58 ตามลำดับ ส่วนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานศพ วัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าไม่เหมาะสม แต่การห้ามคนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานบุญประเพณีส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมน้อยถึงเหมาะสมน้อยที่สุด รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เวลาในงานในหมู่บ้าน รวมทั้งงานประเพณีต่างๆ จะมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ทุกงาน ตั้งแต่เริ่มเตรียมงานจนกระทั่งเก็บงาน เวลาในงานบุญในหมู่บ้านจะพบคนเมามากกว่าปกติและส่วนใหญ่เวลาในงานในวัดหลวงพอจะห้ามดื่มในวัดแต่ก็มีคนแอบขายเครื่องดื่มอยู่ข้างรั้ววัด ผู้นำชุมชนเคยห้ามแต่ส่วนใหญ่ก็ไม่ฟังและไม่สามารถดำเนินการอะไรได้ และเวลาในงานบุญมีหมอลำหรือดนตรีมาแสดงมักจะมีคนตีกันประจำ ถ้าจ้างหนังมาฉายไม่ค่อยมีคนตีกัน ดังนั้นจึงเสนอแนะแนวทางที่จะไม่ให้มีคนตีกันคือไม่ต้องจ้างหมอลำหรือดนตรีมาเล่น แต่เจ้าภาพส่วนใหญ่ไม่ยอมเพราะกลัวจัดงานไม่สมฐานะกลัวคนดูถูกจึงทำให้เป็นค่านิยมของชุมชนจัดงานจ้างมหรสพมาทุกครั้ง และส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดที่ผู้ปกครองใช้เด็กไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีจำนวน 115 คนคิดเป็นร้อยละ 64.97 จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในเด็กที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่าส่วนใหญ่ผู้ปกครองอาจจะเป็นพ่อหรือแม่และคนในบ้าน เช่นพี่ชาย ญาติดื่มเวลาเครื่องดื่มหมดก็จะใช้ให้เด็กไปซื้อถ้าไม่ไปซื้อให้ก็จะโกรธ และถ้าพิจารณาโดยรวมตามสัดส่วนจะเห็นว่า

วัยรุ่นไม่เห็นด้วยทำงานเลี้ยงสังสรรค์ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 38.41 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกในเด็กที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บอกว่างานเลี้ยงสังสรรค์เป็นงานที่มีความสนุกสนานดังนั้นควรมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยไม่อย่างนั้นจะไม่สนุกหรือสนุกไม่เต็มที่ แต่บางคนบอกว่าไม่มีก็ดื่มได้ไม่มีเรื่องทะเลาะกัน และการที่ชุมชนจะกำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่มาแล้วทะเลาะวิวาทเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.54 และวัยรุ่นร้อยละ 39.54 เห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดที่รัฐบาลจะสนับสนุนให้มีการผลิตสุราในชุมชนซึ่งในประเด็นนี้ผู้นำชุมชนได้แสดงความคิดเห็นว่านโยบายขัดแย้งกับกฎหมายเอง ทำให้ในทางปฏิบัติ ผู้นำชุมชนทำงานลำบากดังนั้นรัฐบาลควรรอบคอบในการออกกฎหมายและคำนึงถึงความเป็นจริงที่จะสามารถนำมาปฏิบัติได้ และวัยรุ่นเห็นว่าเหมาะสมปานกลางที่เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์เปิดออกอากาศ ร้อยละ 34.46 แต่ความคิดเห็นโดยรวมเห็นว่าไม่เหมาะสม และเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุดที่บุคคลที่ชื่นชอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมีภาพการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในละคร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในวัยรุ่นที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าวัยรุ่นที่ไม่ดื่มส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเห็นด้วยที่มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนที่ดื่มแต่ต้องทำให้เคร่งครัดเพราะตอนแรกที่ยอกกฎหมายมาใหม่ๆคนจะกลัวถูกปรับถูกจับแต่พอผ่านไปสักระยะคนทำผิดไม่ได้รับการทำโทษเลยทำให้กลายเป็นเรื่องปกติ คนจึงทำผิดมากขึ้น

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละ ของทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อความ	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมาก	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมน้อย	เหมาะสมน้อยที่สุด
1 คนทั่วไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4 (2.25)	5 (2.82)	71 (40.11)	47 (26.55)	50 (28.24)
2 วัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4 (2.25)	5 (2.82)	26 (14.68)	71 (40.11)	71 (40.11)
3. คนในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	6 (3.38)	8 (4.51)	56 (31.63)	43 (24.29)	64 (36.15)
4. เพื่อนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	6 (3.38)	11 (6.21)	46 (25.98)	54 (30.50)	60 (33.89)
5. ผู้ชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	9 (5.08)	26 (14.68)	71 (40.11)	36 (20.33)	35 (19.77)
6. นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	8 (4.51)	0	20 (11.29)	40 (22.59)	109 (61.58)
7.ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ดื่มแอลกอฮอล์	4 (2.25)	9 (5.08)	43 (24.29)	75 (42.37)	46 (25.98)
8.การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางสื่อต่างๆเช่น ทีวี วิทยุ ป้ายโฆษณาตามเวที	7 (3.95)	15 (8.47)	64 (36.15)	50 (28.24)	41 (23.16)
9.การออกกฎหมายการจำกัด อายุผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป	50 (28.24)	60 (33.89)	15 (8.47)	21 (11.86)	31 (17.51)
10.การติดป้ายห้ามจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็ก ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี	61 (34.46)	53 (29.94)	16 (9.03)	12 (6.77)	35 (19.77)
11. การที่รัฐบาลมีการจำกัด ช่วงเวลาในการจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	48 (27.1)	49 (27.68)	21 (11.86)	26 (14.68)	33 (18.64)

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละ ของทัศนคติต่อการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์(ต่อ)

ข้อความ	เหมาะสม มากที่สุด	เหมาะสม สมมาก	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม สมน้อย	เหมาะสม น้อยที่สุด
12. ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ แล้วก่อเรื่องทะเลาะวิวาท	4 (2.25)	5 (2.82)	18 (10.16)	27 (15.25)	123 (69.49)
13. ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ใน วัด	5 (2.82)	0	4 (2.25)	56 (31.63)	112 (63.27)
14. ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ใน สถานที่ราชการ	4 (2.25)	2 (1.12)	14 (7.90)	48 (27.11)	109 (61.58)
15. ดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ใน งานศพ	5 (2.82)	4 (2.25)	60 (33.89)	49 (27.68)	59 (33.33)
16. ห้ามดัดเครื่องดัด แอลกอฮอล์ในงานทำบุญ ประเพณีเช่นงานทอดกฐิน	31 (17.51)	25 (14.12)	53 (29.94)	23 (12.99)	45 (25.42)
17. ปรับและจำคุกคนที่เมาแล้ว ขับ	85 (48.02)	29 (16.38)	16 (9.03)	11 (6.21)	36 (20.33)
18. ห้ามมีร้านค้าจำหน่าย เครื่องดัดแอลกอฮอล์อยู่ใกล้ สถานศึกษาและวัด	75 (42.37)	21 (11.86)	23 (12.99)	27 (15.25)	31 (17.51)
19. ผู้ปกครองใช้เด็กไปซื้อ เครื่องดัดแอลกอฮอล์	10 (5.64)	3 (1.69)	11 (6.21)	37 (20.90)	115 (64.97)
20. งานเลี้ยงสังสรรค์ไม่มี เครื่องดัดแอลกอฮอล์	25 (14.12)	27 (15.25)	57 (32.20)	33 (18.64)	35 (19.77)
21. ถ้าในชุมชนของท่านจะ กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่มา แล้วทะเลาะวิวาทเช่น ตีกันใน งานบุญ จะต้องถูกปรับให้จ่าย ค่ามหรสพแทนเจ้าภาพ	70 (39.54)	22 (12.42)	27 (15.25)	19 (10.73)	39 (22.03)

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละ ของทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์(ต่อ)

ข้อความ	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมาก	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมน้อย	เหมาะสมน้อยที่สุด
22.รัฐบาลสนับสนุนให้มีการผลิตสุราในชุมชนได้	16 (9.03)	13 (7.34)	39 (22.03)	39 (22.03)	70 (39.54)
23.เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เปิดออกอากาศ เช่น เพลงบักจีเหล้า	13 (7.34)	17 (9.60)	61 (34.46)	45 (25.42)	41 (23.16)
24.บุคคลที่ท่านชื่นชอบเช่น ดารา นักแสดง นักร้อง ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	6 (3.38)	7 (3.95)	47 (26.55)	56 (31.63)	61 (34.46)
25.มีภาพการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของตัวแสดงในละคร	4 (2.25)	3 (1.69)	48 (27.11)	60 (33.89)	62 (35.02)

4.1.5 ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม

แนวทางการป้องกันในคนที่ยังไม่ได้ดื่ม

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 177 คน มีหลายคนที่ได้เสนอแนะแนวทางการป้องกันในคนที่ยังไม่ได้ดื่ม ดังนี้ ในด้านกฎหมาย ส่วนใหญ่อยากให้รัฐบาลสั่งห้ามไม่ให้มีการจำหน่ายและดื่มสุราของมึนเมา และควรห้ามร้านค้าจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เยาวชน โดยใช้สื่อโฆษณาทุกแขนง ช่วยกันโฆษณาณรงค์ให้ทุกคนเลิกดื่มชี้ให้เห็นโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลที่ตามมา รัฐบาลต้องเร่งปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่ห่างไกลจากยาเสพติดทุกชนิด สร้างค่านิยมใหม่ให้วัยรุ่น ส่วนตัววัยรุ่นเองต้องรู้จักหลีกเลี่ยงไม่ควรคบหากับคนที่ดื่มแอลกอฮอล์และไม่ควรเชื่อคำชักชวนของเพื่อน ควรปฏิเสธและไม่ควรไปลองดื่ม ควรออกจากกลุ่มเพื่อนที่มั่วสุมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และไม่ควรรวมกลุ่มกันเพราะจะทำให้หาเรื่องดื่มสุราได้ ควรใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ในส่วนของชุมชนควรจัดณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เยาวชน ยกตัวอย่างคนที่ดื่ม

แอลกอฮอล์แล้วไม่ดีต่อสุขภาพอย่างไรบ้าง ผู้ใหญ่ในบ้านไม่ควรใช้เด็กไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่เด็ก และผู้นำชุมชนไม่ควรดื่มให้เด็กเห็น

แนวทางในการช่วย ลด ละ เลิก ในคนที่ดื่ม

จากผู้ตอบแบบสอบถาม 177 คน ได้มีผู้เสนอแนวทางในการช่วยลดละเลิกในคนที่ดื่ม ว่าต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นชุมชน ครอบครัวของวัยรุ่น ตัวของวัยรุ่นเองและหน่วยงานราชการ ทำได้โดยผู้นำชุมชนต้องเคร่งครัดกับร้านค้าที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยให้ทุกร้านติดป้ายห้ามจำหน่ายสุราในคนอายุต่ำกว่า 18 ปี จำกัดช่วงเวลาในการจำหน่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องคอยตรวจสอบ และกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง หากทำผิดกฎหมายต้องดำเนินการทันที เวลามีนงานบุญประเพณี ชุมชนควรสั่งห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด เพราะจะทำให้มีคนเมาแล้วก่อเรื่องทะเลาะวิวาทก่อเรื่องวุ่นวายเสียหายแก่ชุมชน และในงานเลี้ยงต่างๆ ไม่ควรมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรใช้น้ำอัดลม หรือดื่มน้ำเปล่าแทน รัฐบาลควรลดปริมาณการผลิตลง หรือไม่ก็เลิกผลิต ในคนที่คิดว่าจะเลิกดื่มไม่ได้จริงๆ ก็ให้ลดปริมาณลง ดื่มให้น้อยลง เพื่อสุขภาพของตัวเองควรดื่มในปริมาณที่เหมาะสมหรือดื่มอย่างพอเพียงไม่ดื่มมากเกินไปจนครองสติไม่ได้ และควรดื่มให้ถูกกาลเทศะ ส่วนผู้นำชุมชนและพ่อแม่พี่น้องควรเลิกดื่มเพื่อจะได้เป็นตัวอย่างแก่ลูกหลานควรมีการโฆษณาทางสื่อต่างๆ เกี่ยวกับโทษและผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลที่จะตามมา และที่สำคัญคนที่ดื่มให้นึกถึงครอบครัวและคนที่ตัวเองรักและต้องรักตัวเองให้มากๆ

แนวทางในการแก้ไข ในกลุ่มที่ดื่ม

จากผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้เสนอแนวทางในการแก้ไข โดยในส่วนของชุมชนให้ถือว่ากลุ่มที่ดื่มเป็นกลุ่มเสี่ยง ต้องช่วยกันสอดส่องดูแล นำคนคิดไปบำบัดรักษา และให้ทุกคนในชุมชนช่วยกันแก้ไขปัญหของชุมชน ส่วนราชการเช่นโรงพยาบาล สถานีนามัยควรจัดอบรมในกลุ่มเสี่ยง ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลเสียที่ตามมา เช่น เสียภาพพจน์ เสียเวลา เสียเงินทอง เสียอนาคต เสียสุขภาพ ไม่ดีต่อตนเองและคนอื่นอย่างไร ควรสร้างแกนนำในชุมชน เพื่อให้เป็นแกนนำในการรณรงค์ในการเลิกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยกย่องชมเชยในคนที่เลิกได้เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและจะได้เป็นตัวอย่างแก่คนอื่นต่อไป ในงานเทศกาลต่างๆ ห้ามจำหน่ายสุราในงานและห้ามไม่ให้ดื่มสุรา โดยเด็ดขาด ควรตั้งศูนย์วิจัยคนที่ดื่มสุรา ว่าทำไมคนต้องดื่มสุรา และควรมีมาตรการลงโทษขั้นเด็ดขาดกับคนที่ดื่มสุราแล้วทะเลาะวิวาท ส่วนคนที่ดื่มพอรู้ตัวว่าเมาให้เลิกดื่มแล้วไปนอนพักผ่อน วัยรุ่นควรชักชวนกันทำในสิ่งที่สร้างสรรค์ไม่หมกมุ่นอยู่กับการดื่มสุราและไม่ควรจับกลุ่มหรือรวมกลุ่มกัน เพราะมักจะชวนกันดื่มสุรา ถ้าเพื่อนในกลุ่มดื่มให้ดักเตือนเพื่อน

4.2 การอภิปรายผล

ผลการศึกษาการแก้ไขปัญหาค่าเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโต้น อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล

ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.80 มีอายุระหว่าง 13-15 ปี ร้อยละ 41.80 อายุเฉลี่ย 16.41 ปี (S.D.=2.41) อายุต่ำสุด 13 ปี อายุสูงสุด 21 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา ร้อยละ 65.00 รายได้ต่อเดือนรวมกันทั้งครอบครัว ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 64.40 รายได้เฉลี่ย 11,284.76 (S.D.= 7,497.74) รายได้ต่ำสุด 2,000 บาท รายได้สูงสุด 130,000 บาท และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 89.83

4.2.2 พฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เคยดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ร้อยละ 66.1 เพศชายเคยดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับการศึกษาของจิราภรณ์ เทพหนู(2540) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ มีพฤติกรรมเคยดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับการศึกษาของรุ่งวิทย์ มาสงามเมือง(2540) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ได้แก่เพศ อายุ และจากการศึกษาของประกิจ โพธิ์อาสน์(2539) พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ เมื่อพิจารณาในสัดส่วนของแต่ละกลุ่มพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่เคยดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ อาจเป็นเพราะปัจจุบันการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์เป็นคำนิยมของสังคมและคนส่วนใหญ่ยอมรับ ดังนั้นในการป้องกันและแก้ไขในกลุ่มนี้ต้องให้ความรู้ส่งเสริมการดูแลสุขภาพในวัยรุ่นหญิง ตั้งแต่ในโรงเรียน และผู้ปกครองก็ต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ และพบว่ากลุ่มที่ดัดแปลงส่วนใหญ่อยู่ในวัยเรียนเป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 67.53 ซึ่งเมื่อพิจารณาจะเห็นว่าเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนในระดับมัธยม ดังนั้นในกลุ่มนี้ทางโรงเรียนต้องเฝ้าระวังและป้องกันในกลุ่มที่ยังไม่ดัดแปลง เน้นเรื่องของความรู้เกี่ยวกับการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์โทษและผลกระทบที่เกิดจากการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ อายุเฉลี่ยเริ่มดัดแปลงแอลกอฮอล์ครั้งแรก อายุ 9.41 ปี (S.D. 2.72 ปี) อายุต่ำสุด 8 ปี ซึ่งเมื่อพิจารณาอายุที่เริ่มดัดแปลงครั้งแรกพบว่ายังเด็กมากซึ่งเป็นที่น่าเป็นห่วงเนื่องจากการเริ่มดัดแปลงตั้งแต่อายุน้อยมีโอกาสได้รับอันตรายมากกว่าผู้ใหญ่และยังเป็นนักเรียนชั้นประถมอาจมีผลกระทบสมองและมีผลต่อการเรียนได้ ในที่ประชุมกลุ่มได้เสนอแนวทางในการป้องกันในกลุ่มนี้โดยการให้โรงเรียนในระดับประถมศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของแอลกอฮอล์ และควบคุมร้านค้าไม่ให้จำหน่ายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และผู้ปกครองก็ไม่ควรใช้เด็กไปซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์และดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ให้เด็กเห็น ผู้ปกครองต้องดูแลความประพฤติของเด็ก

อย่างใกล้ชิด ทางโรงเรียนและผู้ปกครองเด็กต้องร่วมมือกัน ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่อยู่บ้านและอยู่โรงเรียน ระวังโดยให้หลีกเลี่ยงไม่คบหากับคนที่ดื่มเพื่อป้องกันไม่ให้มีโอกาสไปดื่ม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลีกเลี่ยงและไม่ควรลองดื่ม ชุมชนควรมีการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เวลาว่างในชุมชน

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มครั้งแรก ดื่ม เบียร์ เหล้ากลั่น(แม่โขง,แสงโสม) และเหล้าโรง(เหล้าขาว) คิดเป็นร้อยละ 49.4 , 6.2 และ5.6 ตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งวิทย์ มาศงามเมือง (2540) พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมดื่มเบียร์และสุรา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเบียร์เป็นเครื่องดื่มที่ดื่มง่าย ราคามาแพงมาก และมีการโฆษณาและวางจำหน่ายอยู่ทั่วไปตามร้านค้า ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ ปริมาณที่ดื่มครั้งแรก เฉลี่ยดื่ม3.17 แก้ว ปริมาณที่ดื่มสูงสุด 5 แก้ว เมื่อพิจารณาปริมาณที่ดื่มครั้งแรกจะพบว่ามากเพราะเป็นการดื่มครั้งแรกแสดงว่าเมื่อดื่มแล้วทำให้อยากดื่มอีก เพราะส่วนใหญ่ร้อยละ 56.41 อยากดื่มอีกหลังจากลองดื่มแก้วแรกแล้ว สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่บอกว่า อยากลองเอง ร้อยละ 80.34 และเพื่อนชวน 59.82 สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งวิทย์ มาศงามเมือง (2540) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของบัวบาน วรรณโกฏี (2548) ที่พบว่าดื่มครั้งแรกเพราะเพื่อนชวนและดื่มเพื่อร่วมงานฉลอง

จากการสอบถามวัยรุ่นเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรอบ 3 เดือน พบว่าส่วนใหญ่ปัจจุบันยังดื่มอยู่ ร้อยละ 52.14 เครื่องดื่มที่นิยมดื่มมากที่สุด คือเบียร์ ร้อยละ 79.48 สอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งวิทย์ มาศงามเมือง(2540)พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่นิยมดื่มเบียร์ มีกลุ่มที่ดื่มประจำ จำนวน 46 คน ซึ่งดื่มเฉลี่ย 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ขึ้นไป สาเหตุที่ดื่มประจำหรือดื่มถี่เนื่องจากส่วนใหญ่ในชุมชนมีการจัดงานกันบ่อยทำให้มีโอกาสดื่มได้บ่อย และบางคนหาโอกาสดื่มเช่นหาซื้ออ้างจัดงานวันเกิด จัดงานเลี้ยงฉลอง หลังเลิกเรียน หลังสอบเสร็จหรือหลังเลิกงาน ดังนั้นผู้ปกครองควรสอดส่องดูแลพฤติกรรมของวัยรุ่นไม่ให้มีโอกาสออกไปดื่ม ส่วนในชุมชนต้องพิจารณาความถี่ในการจัดงานในชุมชนและควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เวลาว่างด้วย ปริมาณที่ดื่มโดยเฉลี่ย 3.32 แก้ว (S.D.= 3.25) ดื่มมากที่สุด 20 แก้ว จะเห็นว่าส่วนใหญ่ดื่มมากกว่า 1 แก้ว ขึ้นไปและดื่มมากถึง 20 แก้ว แสดงว่ากลุ่มวัยรุ่นเหล่านี้มีความเสี่ยงต่อการติดเพราะการดื่มต้องเพิ่มปริมาณการดื่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพ และอีกอย่างการใช้เวลาในการดื่มยังใช้เวลาดื่มมากยังมีโอกาสดื่มปริมาณมากขึ้น และส่วนใหญ่พบว่าใช้เวลาในการดื่มเฉลี่ย 105.26 นาที (S.D.=91.73) ใช้เวลามากสุด 300 นาที ดังนั้นการที่จะช่วยลดปริมาณการดื่มในกลุ่มนี้ต้องลดระยะเวลาในการดื่มลงโดยการรณรงค์ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา หรือหางานให้ทำเช่นช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ทางส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายจ้างงานคนในชุมชนจะช่วยลดระยะเวลาในการดื่มลงได้และลดปริมาณการดื่มลงด้วย

จากการศึกษายังพบว่ากลุ่มที่ดื่มส่วนใหญ่จะดื่มกับเพื่อน ร้อยละ 92.30 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรุ่งวิทย์ มาสงามเมือง (2540) พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่จะดื่มกับเพื่อน ซึ่งแสดงว่าเพื่อนมีอิทธิพลต่อการดื่มของวัยรุ่น ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขผู้เสนอแนวทางแก้ไขโดย หลีกเลี้ยงคบหากับคนที่ดื่ม ซึ่งทำได้โดยการใช้ทักษะการปฏิเสธ ไม่ควรรวมกลุ่มกันเพราะจะชวนกันดื่ม แหล่งที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ซื้อจากร้านค้าในชุมชน ร้อยละ 84.62 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของประกิจ โพธิ์อาสน์(2539)พบว่าการเข้าถึงแหล่งขายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่ม ซึ่งจากการสังเกตในชุมชนมีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกร้าน และเปิดขายไม่จำกัดเวลาแม้ว่าที่ร้านจะติดป้ายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กต่ำกว่า 18 ปี แต่ก็ยังขายตามปกติ ดังนั้นการแก้ไขผู้ชุมชนเสนอให้ข้าราชการตำรวจเข้ามาดำเนินการอย่างเคร่งครัดกับผู้ขาย เพราะอุปสรรคในการดำเนินตามกฎหมายของผู้ค้าคือไม่ทราบแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนและไม่กล้าดำเนินการเกรงกระทบความสัมพันธ์กับชุมชนดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทบาทของผู้นำชุมชนที่สามารถจะกระทำได้ โอกาสที่ดื่มส่วนใหญ่จะดื่มเวลาว่างงานบุญประเพณี เช่นงานวันปีใหม่ สงกรานต์ สอดคล้องกับการศึกษาของบัวบาน วรรณโกฏี (2548) พบว่าโอกาสที่ดื่มมากได้แก่งานเทศกาลสงกรานต์ ทั้งนี้เป็นเพราะมีวันที่หยุดยาวและญาติพี่น้องมาพบกันมักจะมีการเลี้ยงฉลองเลี้ยงต้อนรับกัน

จากการศึกษาพบว่าคนที่ดื่มเคยใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่มมีถึง ร้อยละ 45.97 โดยส่วนใหญ่ใช้บุหรี่ ร้อยละ 95 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของหทัยชนก บัวเจริญ(2546)พบว่าวัยรุ่นในชุมชนแออัดใช้ยาเสพติดร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่จะมีผลกระทบหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปวดศีรษะ ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน และร้อยละ 50 เคยประสบอุบัติเหตุเพราะเมาแล้วขับและร้อยละ 29.88 เมาแล้วทะเลาะวิวาท สอดคล้องกับการศึกษาของกนิษฐา บุญธรรมเจริญ (2548) พบว่าภาวะที่มีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุอันดับ 2 ของการสูญเสียของสุขภาพ เช่นเดียวกับการศึกษาของบัวบาน วรรณโกฏี (2548) พบว่าผลกระทบที่ได้รับมากที่สุดหลังการดื่ม คือผลกระทบด้านความเจ็บป่วย การทะเลาะวิวาทและอุบัติเหตุและสอดคล้องกับการศึกษาของมานพ คณะโต (2546) พบว่าแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุมากกว่าร้อยละ 50 และเกิดการทะเลาะวิวาทมากกว่า ร้อยละ 30 ดังนั้นในคนที่เมาไม่ควรให้ขับรถ ควรให้พักผ่อนหรือให้คนที่ไม่เมาขับ โดยควรณรงค์เกี่ยวกับเมาไม่ขับทุกเทศกาล ทั้งในระดับประเทศและระดับชุมชน และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและใช้สื่อโฆษณาทุกแขนงในการประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุจากเมาแล้วขับ และเหตุผลส่วนใหญ่ที่คิดจะเลิกดื่ม ร้อยละ 78.05 อยากเลิกเอง รองลงมา

ร้อยละ 70.73 เลิกเพราะสุขภาพไม่ดีและ ร้อยละ 51.21 ทำเพื่อพ่อแม่ ดังนั้นในกลุ่มนี้ต้องช่วยเหลือให้ลดละเลิกให้ได้ โดยการสร้างแรงจูงใจเน้นให้เห็นคุณค่าในตัวเอง โดยชุมชนและครอบครัวต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่ให้กำลังใจ และยกย่องชมเชยเมื่อเลิกได้ ให้เป็นตัวอย่างหรือแกนนำในการรณรงค์ในการเลิกดื่ม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลในการบำบัดรักษา

ด้านทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นพบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทัศนคติที่เห็นว่าวัยรุ่นควรปรับปรุงได้แก่เรื่องของมาตรการทางกฎหมาย เรื่องการจำกัดอายุผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีถึงร้อยละ 29.37 ที่ไม่เห็นด้วย ดังนั้นในกลุ่มนี้ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อนี้และบอกถึงผลเสียของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุน้อยจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอย่างไร โดยการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ หรือสอนในห้องเรียน และร้อยละ 26.54 ไม่เห็นด้วยที่มีการตีป้ายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี การแก้ไขควรทำเหมือนข้อที่แล้ว ส่วนร้อยละ 23.32 ไม่เห็นด้วยที่รัฐบาลมีการจำกัดช่วงเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในข้อนี้ควรแก้ไขโดยการให้ข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจำกัดช่วงเวลาในการจำหน่ายว่าจะมีผลต่อการดื่มของวัยรุ่นอย่างไรบ้าง

4.2.3 สรุปแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

จากการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวัยรุ่น จำนวน 177 คน การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เจาะลึกในวัยรุ่น และผู้ปกครองวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และรวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการสอบถามวัยรุ่น มาให้ผู้นำประชุมกลุ่มได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ที่ประชุมได้ประชุมกัน 2 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประชุม 20 คน ประกอบด้วยผู้นำชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน ประธานชุมชน ครู พระ อาสาสมัครสาธารณสุข สมาชิกสภาเทศบาล กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ปกครองวัยรุ่น รวมทั้งวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ดังนี้

1) แนวทางในการป้องกันในกลุ่มที่ยังไม่ดื่ม

ที่ประชุมเสนอว่าต้องเริ่มจากครอบครัว ครอบครัวต้องเป็นตัวอย่างไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กเห็น และต้องดูแลพฤติกรรมของลูกหลานตัวเองอย่างใกล้ชิด ตักเตือนถ้าพบว่าอยากจะไปลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้คำแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ควรใช้เด็กไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฝึกให้เด็กใช้เวลาว่างให้

เกิดประโยชน์มอบหมายงานให้เด็กทำเพื่อไม่ให้ใช้เวลาไปในทางที่ไม่ดี เช่น ให้ช่วยทำงานบ้าน ในส่วนของตัวเด็กเองต้องรู้จักคบเพื่อน ไม่ชวนกันไปดืม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เล่น กีฬา ออกกำลังกาย ถ้าเพื่อนมาชวนต้องรู้จักปฏิเสธ ไม่ควรลองดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ทุกชนิด เพราะจะทำให้ติดใจและอยากดืมอีก สำหรับชุมชนต้องควบคุมการจำหน่ายเครื่องดืม แอลกอฮอล์ของร้านค้า ตรวจสอบสถานที่หรือแหล่งที่เด็กจะไปมั่วสุม ส่งเสริมให้ชุมชนมีสถานที่ ออกกำลังกายเพียงพอ ในภาครัฐต้องเร่งรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและผลกระทบที่เกิดจาก การดืมแอลกอฮอล์ตั้งแต่เด็กเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาและควรมีการจัดรณรงค์อย่างต่อเนื่อง เทศบาลควรมีนโยบายจ้างงานคนในชุมชนเพื่อให้มีงานทำ จะได้มีรายได้และไม่เอาเวลาไปดืม เครื่องดืมแอลกอฮอล์ สร้างสวนสาธารณะและสถานที่ออกกำลังกายให้เพียงพอและตรวจสอบ สถานที่ออเล่นต่อการไปดืมของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

2) แนวทางการลด ละเลิกในคนที่ดืม

ครอบครัวต้องเป็นตัวอย่างเลิกดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์เด็ดขาด ไม่เก็บหรือโชว์ เครื่องดืมแอลกอฮอล์ในบ้านเพราะจะทำให้เด็กเห็นและอยากลองดืม เห็นลูกหลานดืมต้อง ตักเตือนไม่สนับสนุน ในส่วนของวัยรุ่นควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการดืมแอลกอฮอล์ ผลกระทบที่จะตามมา ยกตัวอย่างคนที่ดืมแล้วไม่ดีต่อสุขภาพอย่างไร ขอร้องให้เลิกโดยให้ทำ เพื่อตนเองและพ่อแม่ ในส่วนของชุมชนจะสนับสนุนและให้กำลังใจให้โอกาสคนที่ต้องการเลิก โดยการประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งต่อการรักษา และจะยกย่องชมเชยคนที่ สามารถเลิกได้ ให้ร่วมเป็นแกนนำในการรณรงค์ สนับสนุนพระที่รักษาคนที่ติดเหล้า โดยการ ประชาสัมพันธ์และส่งคนเข้ารับการรักษาและติดตามผลหลังการรักษา

3) แนวทางการแก้ไขคนที่ดืม

ชุมชนเสนอว่า คนที่ดืมให้ถือว่าเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต้องดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น ไม่ควร ให้ดืมมากเวลามีกงานในหมู่บ้าน เฝาระวังไม่ให้ไปก่อเรื่อง ต้องคอยตักเตือนและขอร้องให้เลิกดืม หรือค่อยๆลดปริมาณลง ค้นหาคนที่ดืมจนติด หรือดืมแล้วมีปัญหาเสี่ยงต่อการติดสุราเพื่อให้ ผู้ปกครองรีบพาไปรับการรักษา โดยคนในครอบครัวต้องยอมรับปัญหาและไม่ปิดบัง ชุมชนต้อง และเฝาระวังสถานการณ์การดืมในชุมชน และเร่งแก้ปัญหาด้วยกัน

4.2.4 ปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา

ที่ประชุมได้เสนอปัญหาและอุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาการดืมเครื่องดืม แอลกอฮอล์ว่าประชาชนส่วนใหญ่รวมทั้งตัวผู้นำชุมชนเองยังขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องของโทษ และพิษภัยของเครื่องดืมแอลกอฮอล์ทำให้ไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในปัญหาเรื่องนี้ ดีพอ คิดว่าการดืมเครื่องดืมแอลกอฮอล์ไม่เป็นปัญหาต่อชุมชน และมองว่าการดืมเครื่องดืม

แอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ เนื่องจากคนส่วนใหญ่ดื่มและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเป็นเครื่องดื่มที่ถูกกฎหมายจึงทำให้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลายเป็นค่านิยมที่คนส่วนใหญ่ยอมรับ ดังนั้นเมื่อไม่รู้ปัญหาชุมชนจึงไม่เกิดความตระหนักที่จะแก้ไขปัญหา และผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ทำตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายในด้านที่เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมการดื่ม ทั้งนี้เพราะผู้นำชุมชนยังไม่ทราบบทบาทและขอบเขตของกฎหมายที่จะสามารถดำเนินการได้ และการทำบทบาทก็ยังไม่เต็มที่พอเนื่องจากผู้นำยังมีความเกรงใจและกลัวกระทบความสัมพันธ์กับคนในชุมชน จึงไม่กล้าดำเนินการตามกฎหมาย

4.2.5 ข้อเสนอแนะ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แก่ครอบครัว ผู้ปกครอง เด็กวัยรุ่น ตลอดจนทั้งผู้นำชุมชนทั้งในโรงเรียน ในชุมชน โดยผ่านแกนนำ เช่น ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข และด้านผู้นำควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกระตุ้นให้ผู้นำชุมชนใช้บทบาทของผู้นำทำตามหน้าที่และตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด หน่วยงานควรร่วมมือกับชุมชนสนับสนุนและควรส่งเสริมให้ชุมชนได้มีการประชุมกันบ่อยๆ เช่น ทำประชาคม เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์หาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมสำหรับชุมชนต่อไป